

राष्ट्रिय वनको जग्गा प्राप्तीका लागी विकास आयोजनाले पेश गर्नुपर्ने कागजात र पुरा
गर्नुपर्ने प्रक्रियाहरू

(२०८२।०२।०१ सम्मको व्यवस्था बमोजिम सेवाग्राहीको सहजताको लागी प्रकाशित)

सचिव

१. निवेदन साथ पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू

विकास आयोजनाले राष्ट्रिय वनको जग्गा प्राप्तीका लागी सम्बन्धित निकाय/मन्त्रालय मार्फत वन तथा वातावरण मन्त्रालयमा सुरु निवेदन/पत्र पेश गर्नुपर्नेछ। तिनै तहका सरकारहरूबाट संचालन हुने विकास आयोजनाहरूले निवेदन साथ पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू देहाय बमोजिम उल्लेख गरिएको छ ।

(क) संघीय सरकारबाट संचालन हुने आयोजनाले पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू

१. सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन: राष्ट्रिय वनक्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्नुको अन्य विकल्प नभएको पुष्टाइ खुल्ने र आवश्यक पर्ने वनको क्षेत्रफलको औचित्य पुष्टाइ गर्ने आधार र कारण समावेश भएको तालुक निकायबाट स्विकृत प्रतिवेदन,
२. अनुमतीपत्र: कुनै निकायबाट अनुमतीपत्र जारी भएको विकास आयोजना भए त्यस्तो अनुमतीको प्रतिलिपी,
३. स्विकृत भएको वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन: वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ को परिच्छेद-२ र वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७ को परिच्छेद-२ बमोजिम संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन वा प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण प्रतिवेदन वा वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन प्रतिवेदन र तोकेको निकायबाट स्विकृति भएको पत्र,
४. प्रयोग गर्नु पर्ने राष्ट्रिय वनको क्षेत्रफल (हेक्टरमा) र हटाउनु पर्ने प्रत्येक रुख तथा पोलको जीपिएस लौकेशन सहितको विस्तृत लगत सहितको विवरण,
५. विकास आयोजनाको विस्तृत अध्ययन प्रतिवेदन (डिपिआर), विस्तृत इन्जिनियरिङ डिजाइन प्रतिवेदन लगायतका स्वीकृत कार्यक्रम सम्बन्धि आवश्यक अन्य कागजात,
६. राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाको हकमा राष्ट्रिय योजना आयोगको निर्णय वा लगानी बोर्डबाट लगानी स्वीकृत भएको आयोजनाको हकमा आयोजना विकास सम्झौता सहित बोर्डको निर्णय वा राष्ट्रिय गौरवको आयोजनाको हकमा सोको आधिकारिक प्रमाण कागजात ।

(ख) प्रदेश सरकारबाट संचालन हुने आयोजनाले पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू

१. सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन: राष्ट्रिय वनक्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्नुको अन्य विकल्प नभएको पुष्टाइ खुल्ने र आवश्यक पर्ने वनको क्षेत्रफलको औचित्य पुष्टाइ गर्ने आधार र कारण समावेश भएको तालुक निकायबाट स्विकृत प्रतिवेदन,
२. अनुमतीपत्र: कुनै निकायबाट अनुमतीपत्र जारी भएको विकास आयोजना भए त्यस्तो अनुमतीको प्रतिलिपी,
३. स्विकृत भएको वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन: वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ को परिच्छेद-२ र वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७ को परिच्छेद-२ बमोजिम संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन वा प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण प्रतिवेदन वा वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन प्रतिवेदन र तोकेको निकायबाट स्विकृति भएको पत्र,

उप-सचिव

सह-सचिव

२. निवेदन उपर कारवाहीका चरणहरू

- चरण १: मन्त्रालयमा निवेदन साथ कागजात प्राप्त भएपश्चात प्राप्त हुन आएका कागजात संलग्न राखी वन तथा भू-संरक्षण विभाग वा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागमा राय प्रतिक्रिया सहितको विवरण उपलब्ध गराउन पत्राचार,
- चरण २: विभागहरूले राय सहितको विस्तृत विवरण पेस गर्न प्राप्त हुन आएका कागजात संलग्न राखी सम्बन्धित कार्यालयहरूमा पत्राचार,
- चरण ३: सम्बन्धित कार्यालय डिभिजन वन कार्यालय, राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय, आरक्ष कार्यालय, संरक्षण क्षेत्र कार्यालयहरूले फिल्ड भेरिफिकेसन गरी प्रचलित ऐन/कानून/नियम/कार्यविधि/मापदण्ड बमोजिम रूखविर्वाको लगत एवं जग्गाको नापनक्शा सहितको विवरण तयार एवं स्वीकृत वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदनको भेरिफिकेसन गरी रायसुझाव सहितको सिफारिस सम्बन्धित विभागमा पेस,
- चरण ४: सम्बन्धित कार्यालयहरूबाट रायसुझाव सहित भेरिफिकेसन भई आएको विवरणहरूको प्रचलित ऐन, कानून, नियम, मापदण्ड, कार्यविधि बमोजिम भएको अवस्थामा वन तथा भू-संरक्षण विभाग र राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागले रायसुझाव सहितको सिफारिस समेत संलग्न राखी कागजातहरूको चेकलिष्ट प्रमाणित गरी मन्त्रालयमा पेस,
- चरण ५: मन्त्रालयमा विभागहरूबाट प्राप्त हुन आएका कागजातहरू अध्ययन गर्दा प्रचलित ऐन, कानून, नियम, मापदण्ड, कार्यविधि बमोजिम भएको अवस्थामा विकास आयोजनाले पालना गर्नुपर्ने सर्तहरू तोकी सोको पालना गर्ने प्रतिवद्धता-पत्र मन्त्रालयमा पेस गर्न सम्बन्धित विकास आयोजनालाई पत्राचार,
- चरण ६: विकास आयोजनाबाट प्रतिवद्धता-पत्र प्राप्त भएपश्चात राष्ट्रिय वनको जग्गा प्रयोग गर्ने सम्बन्धमा वन ऐन, २०७६ को दफा ४२ तथा संरक्षित क्षेत्रको वनको जग्गा प्रयोग गर्ने सम्बन्धमा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ र संरक्षित क्षेत्रमा पूर्वाधार निर्माणको लागि जग्गा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० बमोजिम नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषदमा प्रस्ताव पठाउने ।
- चरण ७: नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषदबाट प्रस्ताव स्विकृत भएको जानकारी मन्त्रालयमा प्राप्त भए पश्चात सम्बन्धित विभागमा निर्णय कार्यान्वयनका लागि लेखी पठाउने ।
- चरण ८: विभागले निर्णय कार्यान्वयनका लागि विकास आयोजनालाई पत्राचार गरी आयोजनाबाट जग्गा सट्टाभर्ना र वृक्षारोपण वापत नियमानुसार लाग्ने रकम वन विकाष कोषमा जम्मा गरी सकेपछी आयोजना र विभाग बीच राष्ट्रिय वन क्षेत्रको जग्गाको प्रयोग र रुख कटान लगायतका विषयमा सम्झौता हुने ।
- चरण ९: चरण ८ बमोजिमको सम्झौता पश्चात विकास आयोजनाले सम्बन्धित कार्यालयको सहजिकरणमा रुख कटान र आयोजना संचालन गर्न मिल्ने ।

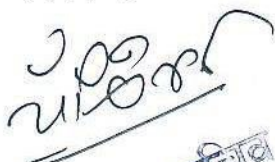
२०७८
उप-सचिव

२०७८
सह-सचिव

४. प्रयोग गर्नु पर्ने राष्ट्रिय वनको क्षेत्रफल (हेक्टरमा) र हटाउनु पर्ने प्रत्येक रुख तथा पोलको जीपिएस लोकेशन सहितको विस्तृत लगत सहितको विवरण,
५. विकास आयोजनाको विस्तृत अध्ययन प्रतिवेदन (डिपिआर), विस्तृत इन्जिनियरिङ डिजाइन प्रतिवेदन लगायतका स्वीकृत कार्यक्रम सम्बन्धि आवश्यक अन्य कागजात,
६. राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाको हकमा राष्ट्रिय योजना आयोगको निर्णय वा लगानी बोर्डबाट लगानी स्वीकृत भएको आयोजनाको हकमा आयोजना विकास सम्झौता सहित बोर्डको निर्णय वा राष्ट्रिय गौरवको आयोजनाको हकमा सोको आधिकारिक प्रमाण कागजात ।
७. सम्बन्धित प्रदेश सरकारले बजेटको सुनिश्चितता गरेको निर्णय सहितको पत्र,
८. प्रदेश सरकारको प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाको हकमा सम्बन्धित प्रदेश सरकार, मन्त्रिपरिषदको निर्णय ।

(ग) स्थानीय तहबाट सञ्चालन हुने आयोजनाले पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू

१. सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन: राष्ट्रिय वनक्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्नुको अन्य विकल्प नभएको पुष्टाइ खुल्ने र आवश्यक पर्ने वनको क्षेत्रफलको औचित्य पुष्टाइ गर्ने आधार र कारण समावेश भएको तालुक निकायबाट स्वीकृत प्रतिवेदन,
२. अनुमतीपत्र: कुनै निकायबाट अनुमतीपत्र जारी भएको विकास आयोजना भए त्यस्तो अनुमतीको प्रतिलिपी,
३. स्वीकृत भएको वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन: वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ को परिच्छेद-२ र वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७ को परिच्छेद-२ बमोजिम संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन वा प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण प्रतिवेदन वा वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन प्रतिवेदन र तोकेको निकायबाट स्वीकृत भएको पत्र,
४. प्रयोग गर्नु पर्ने राष्ट्रिय वनको क्षेत्रफल (हेक्टरमा) र हटाउनु पर्ने प्रत्येक रुख तथा पोलको जीपिएस लोकेशन सहितको विस्तृत लगत सहितको विवरण,
५. विकास आयोजनाको विस्तृत अध्ययन प्रतिवेदन (डिपिआर), विस्तृत इन्जिनियरिङ डिजाइन प्रतिवेदन लगायतका स्वीकृत कार्यक्रम सम्बन्धि आवश्यक अन्य कागजात,
६. राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाको हकमा राष्ट्रिय योजना आयोगको निर्णय वा लगानी बोर्डबाट लगानी स्वीकृत भएको आयोजनाको हकमा आयोजना विकास सम्झौता सहित बोर्डको निर्णय वा राष्ट्रिय गौरवको आयोजनाको हकमा सोको आधिकारिक प्रमाण कागजात ।
७. सम्बन्धित स्थानीय तहले बजेटको सुनिश्चितता गरेको निर्णय सहितको पत्र,
८. स्थानीय तहको प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाको हकमा स्थानीय तह (कार्यपालिका) को निर्णय ।

उप-सचिव

उप-सचिव

सचिव

**वनको जग्गा प्राप्तीका लागी निवेदनका साथमा स्वघोषणा तथा आवश्यक
कागजपत्रहरुको स्वपरिक्षण फारम**

सि.नं.	संलग्न हुनु पर्ने कागजातहरु	थान	छ	छैन
१	प्रयोग गर्नु पर्ने राष्ट्रिय वनको क्षेत्रफल (हेक्टरमा) र हटाउनु पर्ने रुख सख्याँ खुलाएको तालुक निकाय वा मन्त्रालयको सिफारिश पत्र			
२	सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन (अन्य विकल्प नभएको र वनको क्षेत्रफलको औचित्व पुष्टाइ गर्ने आधार र कारण समावेश भएको तालुक निकायबाट स्विकृत प्रतिवेदन)			
३	कुनै निकायबाट अनुमतीपत्र जारी भएको विकास आयोजना भए त्यस्तो अनुमतीको प्रतिलिपी			
४	स्विकृत भएको वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन			
५	प्रयोग गर्नु पर्ने राष्ट्रिय वनको क्षेत्रफल (हेक्टरमा) , नक्सा र हटाउनु पर्ने रुखको लगत			
६	विकास आयोजनाको विस्तृत अध्ययन प्रतिवेदन (डिपिआर), लगायतका स्वीकृत कार्यक्रम सम्बन्धि आवश्यक अन्य कागजात			
७	राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाको हकमा राष्ट्रिय योजना आयोगको निर्णय वा			
	लगानी बोर्डबाट लगानी स्वीकृत भएको आयोजनाको हकमा आयोजना विकास सम्झौता सहित बोर्डको निर्णय वा			
	राष्ट्रिय गौरवको आयोजनाको हकमा सोको आधिकारिक प्रमाण कागजात			
८	आयोजना सगं सम्बन्धित निर्णय प्रकृयालाई सहयोग पुग्ने अन्य कागजात			

उपरोक्तमा उल्लेख भए अनुसार सबै कागजपत्र संलग्न छन भनी स्वघोषणा गर्ने
आधिकारीक ब्यक्तिको:

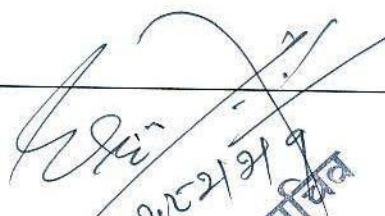
हस्ताक्षर:-

नाम:-

पद:-

ठेगाना र सम्पर्क नम्बर:-

उप-सचिव

सह-सचिव

**वनको जग्गा प्राप्तीका लागी निवेदनका साथमा स्वघोषणा तथा आवश्यक
कागजपत्रहरुको स्वपरिक्षण फारम**

(Signature)
सचिव

(क) प्रदेश सरकारबाट संचालन हुने आयोजनाका लागी (माथी संघीय सरकारबाट संचालन हुने आयोजनाका लागी उल्लेख भएका १ देखी ८ सम्मका विषयका अतिरिक्त)				
९	सम्बन्धित प्रदेश सरकारले बजेटको सुनिश्चितता गरेको निर्णय सहितको पत्र,			
१०	प्रदेश सरकारको प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाको हकमा सम्बन्धित प्रदेश सरकार, मन्त्रिपरिषदको निर्णय			
(ग) स्थानीय तहबाट संचालन हुने आयोजनाका लागी (माथी संघीय सरकारबाट संचालन हुने आयोजनाका लागी उल्लेख भएका १ देखी ८ सम्मका विषयका अतिरिक्त)				
९	सम्बन्धित स्थानीय तहले बजेटको सुनिश्चितता गरेको निर्णय सहितको पत्र			
१०	स्थानीय तहको प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाको हकमा सम्बन्धित स्थानीय तह (कार्यपालिका) को निर्णय			

उपरोक्तमा उल्लेख भए अनुसार सबै कागजपत्र संलग्न छन भनी स्वघोषणा गर्ने आधिकारीक ब्यक्तिको:

हस्ताक्षर:-

नाम:-

पद:-

ठेगाना र सम्पर्क नम्बर:-

(Signature)
उप-सचिव

(Signature)
२५/०५/१९
सह-सचिव